

Što bi žene trebale znati o histerektomiji

What women should know about hysterectomy

U Australiji, svake godine na hiljade žena otkriju da bi se trebale podvrći histerektomiji (**hysterectomy**), tj. hirurškom odstranjenju materice. Ovaj se zahvat često puta krivo tumači, premda inače nije neobičan za liječenje mnogih problema.

Zbog čega je ženama potrebna ovakva operacija?

Tokom godina prije ulaska u menopauzu (kada mjesečnice potpuno prestanu), u nekih se žena pojavlju veoma teška, često iznenadna krvarenja iz vagine. Razlozi za to mogu biti hormonalne promjene, ili fibroidi (izrasline u materici koje nisu rak). Premda fibroidi najčešće sami po sebi ne uzrokuju nikakve probleme, oni mogu izazvati teška krvarenja, kao i neke druge poteškoće. Rjeđi razlozi za histerektomiju mogu biti rak materice, jajnika i grlića materice.

Da li se histerektomijom odstranjuju i jajnici?

Ne uvijek. Jajnike se vadi ako su bolesni, ili ako je u žene već nastupila menopauza. Odstranjenjem jajnika u menopauzi, sprečavaju se rizici za razvijanje raka jajnika koji bi se kasnije mogao pojaviti. U žena kod kojih još nije nastupila menopauza, odstranjenje jajnika može izazvati iznenadnu, preuranjenu menopauzu. Mlađe žene koje izgube jajnike prije menopauze, trebale bi razgovarati s ljekarom o terapiji za nadoknadu hormona.

Da li je histerektomija jedini način liječenja?

Premda je ovaj zahvat bitna stvar za neke vrste raka, on je obično zadnje sredstvo za probleme kao što su teška krvarenja ili fibroidi. Drugi izbori o kojima možete razgovarati s vašim ljekarom uključuju odstranjenje fibroida, ili uzimanje hormonskih preparata ili odstranjenje unutarnjeg sloja materice u svrhu smanjenja ili sprečavanja krvarenja.

Kako se vrši histerektomija?

Postoje različite tehnike, svaka sa svojim prednostima i nepovoljnostima. Diskutirajte o tome s vašim ljekarom.

- **Abdominalna histerektomija** - ovaj se hirurški zahvat za odstranjenje materice uvijek vrši kroz trbuh, putem vodoravnog reza nešto poviše stidne kosti. Ovom se operacijom uz matericu može odstraniti i grlić (cervix, uži dio materice koji je najbliži vagini). Manje uobičajenim zahvatom zvanim "subtotalna" histerektomija, grlić se ne odstranjuje.
- **Vaginalna histerektomija** - odstranjenje materice kroz vaginu. Ova operacija ne ostavlja vidljive brazgotine.

Što su posljedice histerektomije?

Odstranjenjem materice prestaju menstruacije i žena ne može zatrudnjeti. Nije istina da histerektomija uzrokuje debljanje ili promjene ličnosti. Međutim neke žene, pogotovo one mlađe postaju deprimirane jer više nisu sposobne rađati

djecu. Svako se može osjećati isto tako deprimiran i poslije bilo koje druge operacije. Mnogim ženama pomaže ako o svojim osjećajima razgovaraju s hirurgom koji ih je operisao ili sa svojim ljekarom opšte prakse. Isto se tako možete obratiti vama najbližem zdravstvenom centru za žene, Društvu za planiranje porodice (**Family Planning Association - FPA**), Zdravstenoj klinici ili Zdravstvenom centru u zajednici.

Koliko dugo traje oporavak od operacije?

Za abdominalnu histerektomiju ostaje se u bolnici oko pet dana a do potpunog ozdravljenja treba oko šest do osam nedjelja. Za vaginalnu histerektomiju u bolnici se ostaje oko dva dana a za oporavak treba četiri nedjelje.

Koliko se dugo treba čekati sa spolnim odnosom?

Oko šest do osam nedjelja. Histerektomija ne utječe na seksualnost žene ili sposobnosti da postigne orgazam. Dapače, ženama koje su patile od jakog krvarenja prije operacije, seks može pružiti više zadovoljstva poslije operacije.

Što bude s Papa testovima poslije histerektomije?

Žene kojima je ostao grlić materice trebale bi nastaviti redovitim Papa testovima svake dvije godine, ili kako savjetuje ljekar. One bi također trebale otići ljekaru ako se pojavi bilo kakvo krvarenje.

Za daljnje informacije o histerektomiji, spojite se s ljekarom ili sa ženskim zdravstvenim centrom.

Ako trebate pomoć za nazivanje na engleskom, nazovite Službu za prevađanje i tumačenje (**Translating and Interpreting Service - TIS**) na **131 450**.

Ako želite više zdravstvenih informacija na bosanskom jeziku potražite u **Multicultural Communication website** na **<<http://mhcs.health.nsw.gov.au>>**

Telefonski brojevi su tačni u času objavljivanja ali ako se promijene neće odmah biti ispravljeni. Možda morate provjeriti brojeve u telefonskom imeniku.